

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ
FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ

Katedra sociologie

Teoretická a pracovní hypotéza

1. úkol

Jan Karásek

Vedoucí práce: Mgr. Igor Nosál, Ph.D.

UČO: 135158

Obor: Pol – Soc

Imatrikulační ročník: 2004

Brno, 2004

Koncept: Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství

Vymezení dimenzí:

K sociální kontrole dochází při běžných každodenních aktivitách a v každodenním sociálním styku, nezáměrně a spontánně. (Jde o váš předpoklad nebo jste vyšel z nějakého zdroje?)

Teoretickou hypotézu je lépe podložit tvrzením nějaké „vědecké autority“ (osoby, konkrétních výsledků z výzkumu, teoretického konceptu).

Sociální skupiny působí prostřednictvím sociální kontroly na své členy, od nichž očekává adekvátní chování. Dle charakteru sousedství dochází k různým způsobům a v různé četnosti k sociálním interakcím a konfrontaci reálného chování jedince nebo skupiny s kolektivně sdílenými hodnotami a normami tohoto chování. (Co jsou dimenze a co jejich charakteristika?)

Jak byste definoval sousedství?

1. Dimenzemi sousedství mohou být

- geografická d. (charakter zástavby - paneláky či cihlové domy, fyzickou podobu místa, velikost sídla)

- sociální (sociální skladba obyvatelstva, síť sociálních vztahů)

- funkční (krajské město, či malá vesnice bez jakéhokoliv úřadu)

- časová, resp. historická (vesnice existující po staletí či novodobá sídliště)

Indikátory lze pak vyjmenovat ilustrativně pro každou dimenzi nebo se zaměřit pouze na jednu z nich, která vás zajímá. Vzhledem k množství indikátorů je druhá možnost vhodnější.

Teoretická hypotéza:

Čím více participují obyvatelé určitého společného území na společných činnostech, tím větší je míra sociální kontroly v rámci této skupiny.

Pracovní hypotéza:

Čím více času spolu stráví obyvatelé určitého společného území, kde probíhá vztah mezi obyvateli tohoto území, při realizaci společných činností, tím více jsou vystaveni působení vlivu sociální kontroly.

Indikátory:

Společně strávený čas, počet vzájemných interakcí v určité době.

Koncept: Třídní příslušnost a volební preference voličů

Vymezení dimenzí:

Třídní příslušnost je dána především příslušností k socioekonomické vrstvě. (zdroj?) Ta se posuzuje dle příjmů(majetkových poměrů), dosaženého vzdělání, zaměstnání. Volební preference, odhlédneme-li od konkrétních volebních programů, jsou určeny statusem člověka (souhrnným vyjádřením sociální pozice člověka ve společnosti). Status je jak připsaný, to je společenské postavení, do něhož člověk vstoupí narozením a rodinným dědictvím, tak i získaný, to je sociální pozice získaná v důsledku osobního úsilí, schopností a dovedností. Příslušnost k určité třídě predikuje volební preference příslušníků jednotlivých tříd. (Co jsou dimenze a co jejich charakteristika?)

Teoretická hypotéza:

Teoretická hypotéza má být formulována obecně. „Hypotéza je očekávání o charakteru věcí, vyvozené z teorie“ (Babie, 1979, in: Disman, 1993:78). Proto vyjděte spíše z předchozího tvrzení. Teoretická hypotéza by byla formulována např: Volební preference voličů závisí na jejich třídní příslušnosti.

Obyvatelé bytů s regulovaným nájemným jsou levicově orientovaní. Hodí se spíše jako pracovní hypotéza, pokud je „charakter bydlení“ považován za jeden z indikátorů třídní příslušnosti. Ovšem, jak zmiňujete níže, deregulace nájemného nebyla ještě dokončena, proto není možné tuto hypotézu zkoumat.

Pracovní hypotéza:

Vzhledem ke struktuře bytového vlastnictví a velkého podílu bytů, kde je regulované nájemné, nejsou ještě rozděleny skupiny voličů dle majetkových poměrů v souvislosti s reálnou výší nájmu. Je otázkou, jak se deregulace nájmu (tzn. externí vstup do majetkových poměrů) projeví na volebních preferencích skupiny obyvatel, která do té doby platila regulovaný nájem. Je pravděpodobné, že výsledky budou vykazovat odchylku, pokud se budeme tímto problémem zabývat v teoretické rovině před změnou (racionální pohled do budoucna) nebo při změně (pocit ohrožení). Pracovní hypotéza zahrnuje proměnnou, která může mít vliv na závisle proměnnou (volební preference) a jsou při tom asociovány také s nezávisle proměnnou (třídní příslušnost). (Disman, 1993:85).

Indikátory:

Preference určité politické strany nebo programu.
Jaké jsou indikátory třídní příslušnosti?

S pozdravem

Daniela Ryšavá